

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

LXXXIII. Bona fides non patitur, ut semel exactum iterum exigatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

Principi Prælatum in Ecclesia Metropolitanâ datis de more muneribus acquirit. (C) Filia natu majori Comitibus ditissimi, sed non ejusdem cum Ducissa conditionis matrimonium procurat. (D) à Prælato Monasterii fundum arci Ducali proximum & peruti-

lem excessivo pretio absque scitu & consensu conventus emit. (E) Parum versatus in Theologicis cum Principe hæretico, per quem maxima spes Ducalem elevandi Domum, Ducissæ suæ luadet matrimonium. (F)

RESOLUTIO.

(A) Hic Aulæ Præfectus mandatum cum libera, ut ajunt Juristæ, accepit, vi cujus etiam alienare potest. *Cap. qui ad agendum. 4. de procurat. in 6.*

(B) Licet Procurator Generaliscum libera alienare valeat, per *Reg. 81.* tamen donationes liberales facere nequit.

(C) Peccat Aulæ Præfectus contra utramque Regulam, contra *81.* quia in Generali concessione illicita non censetur concessa; contra *82.* quia contra Jura mercatur, unde bonam fidem habere non præsumitur.

(D) Hic contra *Reg. 81.* peccat, eum Ducissa ad contrahendum cum

inferioris conditionis Sponso matrimonium per Concessionem generalem mandatum dedisse non censetur.

(E) Offendit iterum utramque Regulam, *81am* quia excessivo emit pretio, quod vi generalis concessionis haud permissum esse videtur. *82dam* quia contra Jura prætermittit eorum solemnitatibus fundum mercatur.

(F) Rursus contra *Reg. 82.* impingit, matrimonium Hæretici contra Jura mercando, nec rusticitati venia est: quia matrimonium fidelis cum Hæretico aut infideli Jure naturali prohibitum esse dignoscitur. *Arg. L. venia. 2. C. de in Jus vocand.*

REGULA LXXXIII.

Bona fides non patitur, ut semel exactum iterum exigatur.

Quæres primo. Quis hujus Regulæ tenetur?

2. Si unus vel plures summam debeant, & pro ea unus, vel omnes aut fide-

Bb 3 de-

de jussor plene satis fecerit, Creditor ab aliquo debitorum solutionem iterum bonâ fide exigere nequit. Ratio aperta est: cum id æquitati & justitiæ æqualitatem exigenti repugnet, unde dum idem bis solutum, tanquam indebite solutum restituendum est. Hæc *Regula* in pœnis quoque tenet; quia si quis pro delicto pœnam, delicti gravitatem adæquantem sustinuerit, ulterius puniendus non est, ne vindicativæ justitiæ limites excedantur.

Quæres secundo. Quæ Regula limitatio?

1°. *Regula* de debitis, quorum obligatio unicâ exactione & solutione exhaustitur, intelligenda est, hinc contraria solvuntur Exempla: 1mo maritus uxori reddens debitum ad iteratam adstringitur solutionem, quia debitor manet, quamdiu matrimoniale durat vinculum.

2do. Episcopus ante annum parochialem visitans Ecclesiam, procuracionem accipit hoc anno rursus visitans procuracionis exigit solutionem, procuratio enim toties debetur, quoties Ecclesia visitatur. *Cap. cum Venerabilis. 21. de censib.*

3^{io}. Rei æstimationem consecutus ab eo, qui dolo malo illam possidere desiit, v. g. à fure, qui rem ablatam

malâ fide vendidit, adhuc rem ipsam à possessore vindicare non prohibetur. *L. Stichum. 95. ff. de solution.* Ratio est: quia fur, qui rem meam possidere desiit, rei æstimationem præstando debitum pœnale ex delicto descendens solvit, quod à debito ex rei dominio, vel potius ex rei alienæ possessione est diversum, cum fur ex injusta acceptione, possessor autem ex re accepta solvere teneatur

4to. Titius Filiam maritatum constupravit, ex hoc delicto tribus videlicet filiæ, marito & Patri ad satisfacionem obligatur. *L. 1. ff. de injur.* tres enim læsit, ideoque uni satisfaciens pro delicto adæquatè non satisfecit.

5to. De interfectore Cardinalis ab Ecclesia pœnâ Ecclesiasticâ castigato dicitur in *Cap. fin. de pœnit. in 6.* per hoc quoque sæcularibus potestatibus non adimimus facultatem utendi legibus contra tales, quas adversus sacrilegos Catholici Principes ediderunt. Ac consequenter tale delictum duplici pœnâ punitur, & postquam delinquens pœnam solvit Ecclesiasticam, iterum pœnam à sæcularibus Judicibus infligendam sustinere cogitur. Ratio est: quia criminis atrocitas gravius, quam Judices Ecclesiastici dictare valent, aut solent, exigit supplicium.

REGULA LXXXIV.

Cum quid unâ viâ prohibetur alicui, ad id aliâ non debet admitti.

Quæres 1mo. Quis hujus Regulæ sensus?

R. Is, cui aliquid simpliciter & principaliter ratione sui prohibitum est & illicitum viâ seu modo uno, ad id viâ seu modo altero non est admittendus. Ratio est: ne in legem fraus committatur; quando enim legislator aliquid simpliciter & ratione sui prohibet, illud in effectu fieri non vult, quocumque tandem fiat modo.

Quæres secundo. Quæ Regulæ Exempla?

R. 1mo. Ad Prælaturam electus ante confirmationem obtentam administrare prohibetur. *Cap. nosti. 9. Cap. qualiter. 17. de elect.* ideo etiam Titulo Oeconomi vel Procuratoris administrandi non habet facultatem. *Cap. avaritia. 5. de elect. in 6.*

2do. Clericus duo beneficia in Titulum habere nequit. *Cap. quia in tantum. 5. de prebend.* & ideo unum in Titulum, alterum in Commendam perpetuam retinere vel admittere prohibetur.

3^{io}. Si materno Testamento Pater ab administratione bonorum liberis à Patria potestate solutis relictorum excluditur, eorum administrationi Titulo

Curatoris se se ingerere non potest. *L. scire. 21. ff. de tutor. & Curat. dat.*

Quæres tertio. Quæ Regulæ limitatio?

R. Regula non tenet, si prohibitio principaliter ad viam vel modum, non autem ad rem se habeat, dupliciter enim res prohiberi potest.

1mo Simpliciter & ratione sui, ut homicidium, furtum, perjurium &c.

2do Quoad viam sive modum, sic beneficium Ecclesiasticum per laicum, vel pro pecunia, vel re temporali concedi prohibetur. Qui vitio Natalium, aut alio Canonico laborat impedimento, Prælaturam per viam electionis obtinere non potest, res Ecclesiæ immobiles absque juris solemnitatibus non alienari præcipiuntur; quando igitur prohibitio non rem, sed viam seu modum principaliter respicit, quod unâ viâ prohibetur, aliâ obtineretur, sic Prælatus res Ecclesiæ non liberè; sed cum forma Juris alienare potest. *Cap. tua nuper. 8. de his que fiunt à Pralat.* Clerici bona intuitu Ecclesiæ acquisita per actum inter vivos, non per Testamentum in usus pios licitè expendunt. *Cap. ad hac. 8. cap. quia nos. 9. de testament.* Prælaturæ alligatus alteram dignitatem

per